

מסורת הש"ם

^(א) [נעיל יא: ושי"ן], ^(ב) [שבת מז: קלה יבמות כח: ז"ק דג:], ^(ג) [נעיל יד: ושי"ן], ^(ד) [נעיל יז:], ^(ה) [נמר סבר בטל תקרה לב"ש כשטעל אחת מבינתים ולבית הלל או מפקפק או טעל אחת מבינתים וא"ל ר"מ בין ב"ש בין ב"ה אי נוטל אחת מבינתים אין אי לא לא: מהרש"ל], ^(ו) עירובין טו: (ז) לעיל יב, ^(ח) עירובין טו:.

לעזי רש"י

^אשפורי"ש, לובבובי, קרשים (שבשפת המיטה) לאורך.

מוסף רש"י

מפקפק. לזון חטטים דכנר סמוס לפשפש, ונלע"ז פורי"ד (ע"ז לה). סככה בחיצין. בית יד של חוץ פלגי"ש בלע"ז (דשיר יב:). זכרים. עץ שלט שמוחזין אותה צבית קיבול של חך, כשרה, דלע"ג דכלים ניטה, פשוטי כלי עץ אין מקבלין טומאה שלט שמוחזין אותה צבית כדלשו והזן עשוי כמלעץ ומכנס לתוך הנקב, הוו להו מקבלין שכלי עץ ורחוין לקבל טומאה ופסולה (שם). אם יש ריחה ביניהן כמותן. לכן שט צנכן כשר (שורבין יט:). החוטט בגדיש (שם). חוטט כמותן. לכן מן העומרים למטה סמוך לתוך ונכנס למחוץ ועושה חלל שיעור סוכה וסך עשוי ועומד מחוץ (דע"ב יב).

בתנ"י **תקרה שאין עליה מעויצה**.

זהן ארבעה: **מעויצה**. רצפת טיט ודומה לו במקרה צספר עזרל (נחמיה ג) ויעוצו את ירושלים עד החומה מלואה מתוכה עפר להחזיק החומה: **ר' יהודה אומר**. צ"ש וצ"ה אס צל לישצ תחמיה לשס סוכה: **מפקפק**. סותר ומנענע את כולן ואח"כ נוטל אחת מבינתים ונותן פסל במקומה ולקמן מפרש למה לי תרת: **וצ"ה אומרים מפקפק**. משום תעשה ולא מן העשוי ואין לר"ך לתת פסל. ורבי יהודה לטעמיה דמכשיר צנסרים ש"ש צהן ד' לסכן את כולה והיינו כרצ ושמואל מתרץ לה לקמן בגמרא: **או נוטל אחת מבינתים**. ואינו לר"ך לפקפק דצהכי סגי דליכא עשיה מעליא: **רבי מאיר אומר נוטל אחת מבינתים**. אכל

לא יפקפק שאין פקפוק מועיל לו ור' מאיר לטעמיה דלומר אין מסככין צנסרים ועל ידי פסל צבינתיים מתכשרל. ולשמואל דלומר לקמן (דף פ:) סכן פסול דר' צלמנע מיתוקמל דכפרישית לעיל דניהוו שני פסלים צלמנע ואין צו אלא ח' אמות דדופן עקומה אמריין עד הפסלים ומפקיין להו לצנסרים מן הסוכה אי נמי סגיירל ליה כרצ דלומר לקמן (סס) סכן פסול צין מן הדז צין מן האלמנע צלרצע אמות הלכן לא פסלי נסרים צבינתים דליכא שיעור פסול ציחד: **גמ' צשלמא צ"ה טעמיה משום תעשה ולא מן העשוי**. צפסול וכן מן העשוי לצית ולא לסוכה שאין שס סוכה עליו גורת תקרה לית להו צמסכן צנסרים ואפילו צני ארבעה: **אלא צ"ש**. דצעו תרת: **אי משום גורס תקרה**. אית להו דאין מסככין צנסרים משום הכי לא מהני פקפוק: **והכי קאמרי כו'**. כלומר לא מהני פקפוק אלא נטילה אחת מבינתים דליכא מעשה מעליא וגורת תקרה נמי צטלה לה והכי דלמרי מפקפק הכי קאמרי המפקפק לא הועיל ונוטל אחת מבינתים: **ה"ק**. ליה רבי מאיר לר' יהודה לא נחלקו דצדז זה דצ"ה כותי סגיירל להו דאין מסככין צנסרים ולא מהני פקפוק: **ומאי קמ"ל**. דסתם למתני' מאי אשמעינן כדך פלוגתל ממתניה צמתני': **אמר ר' חייא בר אבא כו'**. רישל לאו משום גורת תקרה איפלוג אלא צנסרים שאיין צני ארבעה אכל משופין הן וחלקים ורחוין לתשמיש ומשום גורת כלים נגעו צה לפסול אליצא דרבי מאיר אע"ג דפשוטי כלי עץ ניניהו ולא מקצלים טומאה גור צה אטו כלים המקצלים טומאה:

סיפא רבי יהודה (ה"א) דקאמר

לצית שמאי היא ושצקת צית הלל:

תקרה צני ארבעה הוא וקמכשר רבי יהודה אליצא דצית הלל:

היתה כאן תקרה ממחלה ועכשיו הוא צל לסכן צהו לשס סוכה אפילו רבי יהודה פסיל דגורינן משום תקרה שלא יצא וישצ תחת קורות ציתו ויאמר מה לי זה מה לי חדשה אכל השתל דזו תקרה היתה וצל לדי מעשה לעשות לשס סוכה וזה מוכיח שידע שאמרה מורה תעשה ולא מן העשוי פליגי רבי יהודה ורבי מאיר אי איכא תו למגור משום תקרה או לא רבי יהודה סבר צטולי תקרה לצית שמאי לר"ך לטיוול מבינתים דלע"ג דמוכיח צצקי צתעשה ולא מן העשוי גורי צה וצ"ה סצרי כיון דצטלה והוכיח שהתקרה פסולה תו ליכא למגור ור"מ סבר לא נחלקו כו' ואף צה גורינן: **בתנ"י המקרה סוכה**. כמו שאלו עושין שמסדרין כלונסות תחלה סכן ונותנין פסל עליהן: **ארוכות**. אשפורי"ש בלע"ז וצגמרא נע"ז מפרש דמקצלי טומאה: **אס יש ריח ציניהן כמותן**. צין שפוד לשפוד על פני כולה ויתן שס הפסל וכן על פני כולה וצגמרא פריך הא אין הכשר מרובה על הפסול: **גמ' פרוץ עומד**. לענין מחילות שצת אתמר. מחילה שנעשית צפסין רחצין ג' והניח צין פס לפס כמלל פס דנפקל ליה מתורת לצוד וכן על פני כולה דהוה ליה פרוץ עומד ודכוותה הכל צמתנימין דהוה ליה פסול ככשר: **צגננס ויואל**. שיהא פסל הרוצח כמותן יכול ליכנס וליצא צריח צבינתים דהשתל הוה ליה פסל שנותן שס מרובה על השפודים והאזיר יומר על השפודים:

סוכה פרק ראשון סוכה

טו.

רבי מאיר אומר **נומל** אחת מבינתים **אבל לא יפקפק**. שאין

פקפוק מועיל לו ורבי מאיר לטעמיה דלומר אין מסככין

צנסרים וע"י פסל צבינתים מיתכשרל ולשמואל דלומר לקמן (דף פ:)

סכן פסול פוסל צלמנע צלרבעה מיתוקמל דכפריש' לעיל דניהוו

שני פסלים צלמנע ואין צו אלא שמה

אמות דדופן עקומה אמריין עד

הכתלים ומפקיין להנך נסרים מן

הסוכה אי נמי ס"ל כרצ דלומר לקמן

סכן פסול צין מן הדז צין צלמנע

צלרצע אמות הלכן לא פסלי נסרים

צבינתים דליכא שיעור פסול ציחד

כן פירש צקונטרס והדין עמו שפירש

כן דמתקרה שנסרים שלה רחצים

ארבעה איירי דסתם תקרה כן היא

ומדפסלי נסר ד' משום גורת תקרה

אלמל סתם תקרה כן היה וכן מוכח

צגמרא דפריך לשמואל צמאי פליגי

ומסיק דצצטולי תקרה פליגי דלרבי

מאיר אין מועיל פקפוק לצטולי

תקרה שהנסרים ארבעה ולכן צעי

שיטול אחד מבינתים ותימה אדפריך

לקמן מצרייתל לשמואל דלומר צלמנע

פסול צלרבעה הוה ליה ללאקשוי

ממתני' ולשנויי ו"ל משום דמתנימין

לא קתני צהדיח נסרים של ארבעה

אלל מנח סתם תקרה:

פרו"ן בעומד. נראה דהלכה כר'

יוסי דלומר פרק שני

דצבורות (דף פ: ושס) אפשר לצמנע

לכל הפחות צדי אדס מדאפליגי

אמוראי הכל צפרוך כעומד וצפרק

שני דחולין (דף כח: ושס) צמתלה על

מחלה כרצו והל דקאמריין הסס גבי

חלקו לצנים והן שוין דטמאין שניהן

פליגי. ואחיתא לאוקמנא ככלי חרס

כולהו מודו דקאמריין צצבורות (דף

פ: ושס) משום דלית ציה גומות ואין

לומר דשמעתין אפילו כמאל דלומר אי

אפשר וקרי פרוץ כעומד מחלה על

מחלה כשדומה לנו שכן שוין אע"ג

דשמל איין שוין דהל מפרש טעמל

פ"ק דעירובין (דף טו: ושס) וצפ' שני

דחולין (דף כח: דלל הוי כעומד

וכרצו משום דכדי אגמריה רחמנל

למשה דגור רוצל ושחוטו רוצל ומיפוק

ליה משום דצלל"ה הוה אסור מספק

משום דשמל שייר רוצל והל דפריך

צגיטין צפרק הזורק (דף עח. ושס):

גבי דלתו תרוייהו צהדי הדדי צלרצע

אמות והל אי אפשר לצמנע אפילו

תהל הלכה כר"י הגלילי מכל מקום

דומק הוה להעמיד המשנה צכן

שאין רגילות להיות ומסתמל לא

כוונו לצל צצת אחת וצפרק

שצעת העדות (שצעות דף גל. ושס)

גבי

והל

עין משפט

נר מצוה

צה א מיי פ"ה מהל' סוכה הלכה ח סמג עשין ממ טו"ע א"ח סימן תרל"א סעיף ט:

צו ב ג מיי פ"ה מהל' סוכה הלכה טו טו"ע א"ח סימן תרכ"ט סעיף ז וסימן תרל"א סעיף ח:

ד [מיי פט"ז מהל' שבת הל' טו טו"ע א"ח סי' שצ"ב סעי' טז:]

רבינו חננאל

בתנ"י תקרה שאין עליה מעויצה. נסרים שהבית מקורה בהן ואין עליהם טיט. מפקפק, פוחת ומרחיב. דייקונין בשלמא בית הלל טעמא מאי משום תעשה ולא מן העשוי, וכל דהוו מעשה מכשיר ואפילו פקפוק, אלא בית שמאי מאי טעמא, ופשטנא טעמא דבית שמאי משום גורת תקרה, ולעולם נטילת אחת מבינתים בעי, ואפילו פקפוק לא סגי עד דשקול אחת מבינתים, ואקשינן אי הכי ר' מאיר דאמר נוטל אחת מבינתים ואין צריך לפקפק, כבית שמאי היא. ושניין ר' מאיר סבר בית שמאי ובית הלל שוים דמשום גורת תקרה, ובנטילה אחת מבינתים, ואע"ג דפקפק, פקפוק אינו מועיל. ואמרי' מאי קמ"ל והא איפליגי ר' מאיר ור' יהודה בהא סברא בחדא זימנא, דתנן מסככין בנסרים דברי ר' יהודה ור' מאיר אסור, ואוקימנא בגורת [תקרה] פליגי. ואחיתא לאוקמנא פלוגתניה בהא דתנן מסככין בנסרין. [בנסרין] משופין לשירות ולחיבות וכיבוצא בהן, ומשום גורת כלים פליגי, ונדחת. אלא מתני' תרווייהו בגורת תקרה פליגי, וסיפא רבי יהודה היא דאמר ליה לר' מאיר האי דגורת סיכוך בנסרים משום גורת תקרה, טעמא דבית שמאי [חיא] דאמר' נוטל אחת מבינתים אע"פ שפקפק, אבל בית הלל (ו)אפילו בפקפוק סגי, ואמר ליה ר' מאיר דברי זה שנייהן לא נחלקו, בגורת תקרה. וישואל דאמר נסרין כשאין בהן ד' מחלוקת אבל בנסרין שיש בהן (ו') דברי הכל פסולה, אלאמא ר' יהודה נמי אית ליה גורת תקרה. אמר לך סיפא בבטולי תקרה פליגי, רבי יהודה סבר אפילו בפקפוק בטלה וכל שכן בבטולי סר מבינתים, ורבי מאיר סבר לעולם לא בטלה אלא בבטילה. **בתנ"י** המקרה **סוכה** בשפורין כר'. ואקשינן מינה לרב הונא (בר הושעיא) [בריה דרב יהושע] עד דאמור בעירובין פרוץ כעומד אסור לטלטל, שאינה מחיצה, והכא תנן אם יש ריח כמותן [לעשות] [ולסכך] בהן כשרה, שצמצא הריח סכך כשר והשפורין כפורין, וקתני כשרה. ומשני מאי ריח ביניהן כמותן דקתני ממתני', בבשר ריח להכניס סכך כשר ביניהן להכניס ולהוציא, כלומר אם יש לו יתרון כמעט מן השפורין.